

Sygn. akt VIII **Pa 83/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Sędziowie:	SSO Grzegorz Tyrka (spr.) SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2016r. w Gliwicach

sprawy z powództwa Skarbu Państwa Komendanta Wojewódzkiego Policji w K.

przeciwko L. S., P. S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w T. G.

z dnia 12 lutego 2016 r. **sygn. akt** IV P 315/15

uchyla zaskarżony wyrok i znosi postępowanie w sprawie w zakresie czynności podjętych po dniu 25 maja 2015 roku, poczynając od zarządzenia o doręczeniu nakazów zapłaty i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w T. G. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

(-) SSO Grzegorz Tyrka (spr.) (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del. Magdalena Kimel

Sędzia Przewodniczący Sędzia

VIII Pa 83/16

UZASADNIENIE

Powód Skarb Państwa Komendant Wojewódzki Policji w K. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanych:

a) L. S. kwoty 864,80 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

b) P. S. kwoty 1 742,05 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podano, że pozwani są funkcjonariuszami Komendy Policji w T. i złożyli wnioski o zwrot kosztów dojazdu z miejsca zamieszkania do miejsca pracy. Powód wypłacał pozwanym świadczenie na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy o Policji. Pozwana L. S. złożyła oświadczenie do ustalenia uprawnień do równoważnika pieniężnego za remont lokalu mieszkalnego za 2013 rok, w którym wskazała że od 10 maja 2012 roku zajmuje lokal mieszkalny w T. wraz z mężem. Powód wskazał, że nie jest zatem prawdą, aby pozwani zamieszkiwali w B. i mieli prawo do zwrotu kosztów dojazdu z B. do miejsca pracy w T. w okresie objętym sporem. Postępowanie przeprowadzone przez powoda wykazało, że w przypadku pozwanej L. S. nienależne świadczenie w kwocie 864,80 zł obejmowało okres od marca do listopada 2013 roku, a w przypadku pozwanego P. S. nienależne świadczenie w kwocie 1742,05 zł obejmowało okres od stycznia 2013 roku do kwietnia 2014 roku.

Nakazami zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 25 maja 2015 roku Sąd Rejonowy w T. G. uwzględnił żądania powoda.

Sprzeciwami pozwani zaskarżyli nakazy zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództw, a pozwany P. S. domagał się także zasądzenia od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podano, że pozwani zamieszkiwali wspólnie z rodzicami pozwanego P. S. w B. od lipca 2008 roku. Pozwani rozpoczęli budowę domu jednorodzinnego w T. w 2010 roku, którą zakończyli w 2012 roku. Z uwagi na brak środków finansowych, prace remontowe trwały do grudnia 2013 roku. Pozwana L. S. wprowadziła się wraz z dziećmi do nowego domu w grudniu 2013 roku; zaś w związku z chorobą ojca, pozwany P. S. wprowadził się do nowego domu dopiero w maju 2014 roku. Pozwani dodali, że o tym fakcie poinformowali raportem Komendanta Policji i zaprzestali pobierania świadczenia - zwrotu kosztów dojazdu. Pozwani przyznali, że w styczniu 2013 roku złożyli oświadczenie mieszkaniowe, celem uzyskania równoważnika na remont mieszkania, ale zaprzeczyli, aby zamieszkali w nowym domu w T.. Pozwani nie uznali roszczenia powoda, bowiem w okresie objętym pozwem mieszkali w B..

Sąd Rejonowy w T. G. wyrokiem z dnia 12 lutego 2016 roku oddalił powództwa i zasądził od powoda na rzecz pozwanego P. S. kwotę 450 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację wywiódł powód, domagając się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództw oraz zasądzenia od każdego z pozwanych na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

Powód zarzucił zaskarżonemu wyrokowi sprzeczność istotnych ustaleń dokonanych przez Sąd I instancji, w szczególności z oświadczeniem mieszkaniowym złożonym przez pozwaną L. S., w którym wskazała, że od dnia 10 maja 2012 roku zajmuje dom w T., jak również z dokumentami nadesłanymi przez inspektora Nadzoru Budowlanego w T..

Pozwany P. S. wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja strony powodowej zasługuje na uwzględnienie, ale z innej przyczyny niż podanej w apelacji.

Należy podkreślić, że konsekwencją występowania po stronie pozwanej Skarbu Państwa reprezentowanego przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w K. jest obowiązek stosowania art. 133 § 3 zdanie drugie k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 133 § 2 k.p.c. pisma procesowe lub orzeczenia dla osoby prawnej, jak również dla organizacji, która nie ma osobowości prawnej, doręcza się organowi uprawnionemu do reprezentowania ich przed sądem lub do rąk pracownika upoważnionego do odbioru pism. Zgodnie zaś z paragrafem trzecim omawianego przepisu, jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego lub osobę upoważnioną do odbioru pism sądowych, doręczenia należy dokonać tym osobom. Jednakże Skarbowi Państwa doręczenia dokonuje się zawsze w sposób określony w § 2. Przepis

paragrafu trzeciego, zdanie drugie artykułu 133 k.p.c. statuuje wyraźny ustawowy oblig dokonywania doręczeń, gdy stroną postępowania jest Skarb Państwa.

Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że zgodnie z art. 133 § 3 zdanie drugie k.p.c. Skarbowi Państwa doręczenia dokonuje się zawsze w sposób określony w art. 133 § 2 k.p.c., czyli organowi uprawnionemu do reprezentowania go przed sądem lub do rąk pracownika upoważnionego do odbioru pism. Ten tryb obowiązuje także wówczas, gdy w sprawie ustanowiono pełnomocnika procesowego lub osobę (niekoniecznie prawnika) upoważnioną do odbioru pism sądowych (postanowienie z dnia 7 października 2005 roku, w sprawie IV CZ 87/2005, opublikowane w LEX nr 604057).

Nieprawidłowe zawiadomienie o terminie rozprawy i brak reprezentacji strony (Skarbu Państwa) na tej rozprawie, stanowi o nieważności postępowania ze względu na pozbawienie jej możliwości obrony swych praw (art. 379 pkt. 5 k.p.c.) – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 1999 roku, w sprawie II CKN 139/98, opublikowany w L..

Zgodnie z treścią art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Nieważność postępowania zachodzi zaś między innymi wtedy, gdy strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.). Określając uchybienia procesowe, które sprawiają, że postępowanie jest dotknięte nieważnością, ustawodawca uwzględnił ich znaczny ciężar gatunkowy. Sąd drugiej instancji tych szczególnych uchybień nie może pominąć. Pojawienie się któregośkolwiek z nich musi doprowadzić do stwierdzenia, nawet z urzędu, nieważności postępowania przeprowadzonego przez sąd pierwszej instancji. Bez znaczenia jest zatem to, czy uchybienie procesowe skutkujące nieważnością postępowania objęte zostało zarzutem apelacyjnym oraz czy między zaistniałym uchybieniem a wynikiem sprawy zachodzi związek przyczynowy.

Zawarte w art. 379 pkt. 5 k.p.c. sformułowanie: „jeżeli strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw” jest bardzo ogólne. Ustawodawca nawet przykładowo nie wskazał żadnej tego rodzaju okoliczności, dlatego wszystkie możliwe konkretne sytuacje wchodzące tu w rachubę musi określać orzecznictwo sądowe. W orzecznictwie przyjmuje się, iż pozbawienie strony możliwości obrony swoich praw polega na tym, że z powodu wadliwych czynności procesowych sądu lub strony przeciwnej nie mogła ona brać i nie brała udziału nie tylko w toku całego postępowania, ale także w jego istotnej części, przy czym chodzi o całkowite faktyczne pozbawienie możliwości obrony. W niniejszej sprawie już od momentu wydania nakazu zapłaty Sąd I instancji dokonywał doręczeń jedynie pełnomocnikowi powoda, naruszając tym samym art. 133 § 3 k.p.c. Skarb Państwa, reprezentowany przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w K. pozbawiony został tym samym możliwości obrony swych praw, w sposób określony w art. 379 pkt 5 k.p.c. Wobec powyższego należało uchylić zaskarżone orzeczenie i znieść postępowanie w sprawie w zakresie czynności podjętych po dniu 25 maja 2015 roku, to jest po wydaniu nakazu zapłaty. Z tego względu Sąd Okręgowy nie oceniał zarzutu apelacji, pomijając także przytaczanie rozważań Sądu Rejonowego, z uwagi na to, że oceny takiej Sąd II instancji może dokonać tylko w odniesieniu do orzeczenia, które zapadło w ważnym postępowaniu – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2002 roku, w sprawie II UKN 771/00, opublikowany w OSNP z 2003 roku, Nr 21, poz. 524.

Mając powyższe na względzie na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

(-) SSO Grzegorz Tyrka (spr.) (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del. Magdalena Kimel

Sędzia Przewodniczący Sędzia